

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Seguridade Social Complementaria		Código	760492001
Titulación	Mestrado Universitario en Xestión e Dirección Laboral (Plan 2011)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación	Vizcaíno Ramos, Iván	Correo electrónico	i.vizcaino@udc.es	
Profesorado	Vizcaíno Ramos, Iván	Correo electrónico	i.vizcaino@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia analízanse os distintos instrumentos de previsión social complementaria que existen en España, especialmente as melloras voluntarias da Seguridade Social. Profundízase nos problemas competenciais entre as Comunidades Autónomas e o Estado en materia de protección social complementaria. Se conceptualizan, tamén, as melloras voluntarias da Seguridade Social para posteriormente estudar a negociación colectiva como canle útil para articular estas melloras.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos: non se realizan cambios 2. Metodoloxías: Estudio de casos e proba obxectiva *Metodoloxías docentes que se modifican: ningunha 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: a través de teams ou moodle, nos horarios habituais de clase e tutoría 4. Modificacións na avaliación: Proba obxectiva: 30% ; Estudio de casos: 70% *Observacións de avaliación: Non é preciso acadar unha nota mínima en ningunha das dúas partes para que fagan media entre si. Os alumnos con dispensa ou matrícula a tempo parcial, poden optar por acollarse a esta metodoloxía ou optar por facer unha proba oral sobre o 100% da nota. Na oportunidade extraordinaria de xullo, as condicións de avaliación serán as mesmas. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía:ningunha			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A7	Analizar a Seguridade Social dos traballadores que circulan no ámbito da Unión Europea.
A11	Elaborar planes de Recursos Humanos, coherentes co obxectivo a acadar.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vencelladas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.

B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B6	Adquirir un coñecemento amplo das institucións básicas do ámbito socio-laboral especialmente do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.
B7	Desenvolver os coñecementos, habilidades e aptitudes que permitan unha idónea dirección e xestión laboral.
B8	Saber recoñecer os aspectos económicos da Seguridade Social e das Relacións Laborais.
B9	Desenvolver a capacidade de organización, planificación e toma de decisións.
B10	Adquirir os coñecementos necesarios nos campos laboral, tributario e de Seguridade Social para prestar servizos de asesoría socio-laboral.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
B3 Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vencelladas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.		BP3	
B4 Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.		BP4	
C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			CM1
C2 Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.			CM2
C4 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			CM4
B2 Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.		BP2	
B5 Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.		BP5	
C3 Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			CM3
C5 Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			CM5
A11 Elaborar planes de Recursos Humanos, coherentes co obxectivo a acadar.	AP11		
A7 Analizar a Seguridade Social dos traballadores que circulan no ámbito da Unión Europea.	AP7		
6 Adquirir un coñecemento amplo das institucións básicas do ámbito socio-laboral especialmente do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.		BP6	
B7 Desenvolver os coñecementos, habilidades e aptitudes que permitan unha idónea dirección e xestión laboral.		BP7	
B8 Saber recoñecer os aspectos económicos da Seguridade Social e das Relacións Laborais.		BP8	
B9 Desenvolver a capacidade de organización, planificación e toma de decisións.		BP9	
B10 Adquirir os coñecementos necesarios nos campos laboral, tributario e de Seguridade Social para prestar servizos de asesoría socio-laboral.		BP10	

Contidos	
Temas	Subtemas

1.- INTRODUCCIÓN A LA SEGURIDAD SOCIAL COMPLEMENTARIA .	1. Introducción. 2. Evolución histórica. 3. Fundamento constitucional. 4. Características de la previsión social complementaria. 5. Igualdad y no discriminación por razón de sexo en la protección social
2. LAS MEJORAS VOLUNTARIAS DE SEGURIDAD SOCIAL Y LOS SERVICIOS SOCIALES DE LA SEGURIDAD SOCIAL.	1. Introducción. 2. Mejoras voluntarias de prestaciones temporales. 3. Mejora de la prestación por desempleo. 4. Servicios sociales de la Seguridad Social.
3. LOS PLANES Y FONDOS DE PENSIONES	1. Introducción. 2. Concepto, caracteres y modalidades. 3. Aportaciones y Contingencias protegibles. 4. Prestaciones 5. Derechos consolidados
4. MUTUALIDADES DE PREVISIÓN SOCIAL Y FUNDACIONES LABORALES	1. Concepto y clases de mutualidades de previsión social. 2. Constitución, funcionamiento y prestaciones. 3. Definición y elementos de las fundaciones laborales. 4. Constitución.
5. LOS SEGUROS PRIVADOS	1. Introducción 2. Concepto 3. Elementos 4. Especial consideración del seguro colectivo de vida
6. ACCIÓN SOCIAL EN LA EMPRESA Y NEGOCIACIÓN COLECTIVA	1. Introducción. 2. Aspectos institucionales. 3. Objetivos de los actores sociales. 4. Cauces de instrumentalización de la protección social. 5. Los convenios colectivos fuente de compromisos por pensiones.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Presentación oral	B3 B4 C1 C2 C4	1	2	3
Estudo de casos	B2 B5 B7 B8 B9 B10 C3 C5	4	16	20
Proba de resposta múltiple	A11 B6	6	36	42
Sesión maxistral	A7	8	0	8
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Proba de resposta múltiple	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como momentos de traballo presencial co profesor, polo que implican unha participación obrigatoria para o alumnado. A forma e o momento en que se desenvolverá indicárase en relación a cada actividade ó longo do curso según o plan de traballo da asignatura.
Proba de resposta múltiple	
Presentación oral	
Estudo de casos	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A11 B6	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.	50
Presentación oral	B3 B4 C1 C2 C4	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.	10
Estudo de casos	B2 B5 B7 B8 B9 B10 C3 C5	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.	40

Observacións avaliación

Os estudantes que teñan recoñecida a adicación a tempo parcial poderán aprobar a materia mediante un exame teórico práctico, que terá lugar nas datas oficialmente establecidas pola Facultade de Ciencias do Traballo. En canto aos requisitos da segunda convocatoria, serán os mesmos que na primeira.

Fontes de información

Bibliografía básica	- MARTÍNEZ GIRÓN, J., ARUFE VARELA, A. y CARRIL VÁZQUEZ, X.M. (2017). Derecho de la Seguridad Social. Barcelona: Atelier - AGUILERA IZQUIERDO, A. (2001). Pensiones privadas: obligaciones de las empresas y garantías de los trabajadores. Madrid: Civitas - CASAS BAAMONDE, M.E. (1977). Autonomía colectiva y Seguridad Social. Madrid - FERNÁNDEZ DOMÍNGUEZ, J.J (1999). Protección social complementaria de accidentes de trabajo y enfermedades profesionales. Valencia: Tirant lo Blanch - GALA DURÁN, C (1995). El régimen jurídico de las mejoras voluntarias de prestaciones de la Seguridad Social. Barcelona: Bosch - GONZÁLEZ-POSADA MARTÍNEZ, E. (ed.), (1997). &gt;Los planes de pensiones en el sistema de protección social: el modelo de pensiones complementarias. Madrid; MTAS - MALDONADO MOLINA, F.J., (2001). Las mutualidades de previsión social como entidades asegur. Granada: Comares - MARTÍN VALVERDE, A. (1970). Las mejoras voluntarias de la Seguridad Soci. Sevilla:Universidad de Sevilla-Instituto García Oviedo - ROQUETA BUJ, R. (2010). Las mejoras voluntarias de la Seguridad Social. Madrid: Actualidad Laboral - VALDÉS DE LA VEGA, B. (1999). Mejoras voluntarias por edad de jubilación en la negociación colectiva. Valencia: Tirant lo Blanch - YANINI BAEZA, J. (1995). Las mejoras voluntarias en la Seguridad Social. Régimen del seguro colectivo laboral. Madrid: Edersa
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para contribuír con unha meirande responsabilidade ao respecto do medio ambiente, desde esta materia preténdese empregar só o papel esencial, dando un maior uso aos medios telemáticos. A implicación no ensino dende unha perspectiva de xénero é tamén a vocación desta materia en todos os temas a estudar.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías